

1505 1ste Beh. af Lovforsl. ang. Godtgl. f. milit. Freibefordringer. 1506

efter en vis Betaling, er noget heelt Andet. Hovedsagen er dog, at Retspørgsmaalet er utvivlsomt. Forsaavidt man har paaberaabt sig de tidligere ydede lignende Erstatninger, skal jeg bemærke, at Landet efter Krigen i Begyndelsen af dette Aarhundrede var i den allerfuldstændigste Armod. Dette var nu vel Gudskeelov ikke Tilfældet ved Udgangen af den næstforrige Krig, den i 1848—50, men dengang vare Ydelsene overordentlig ringe i Omfang, og vi troede da, at Alt dermed var vel forbi. Godtgjøvelsen var dengang, om jeg saa maa sige, en don gratuit, og det blev ogsaa stærkt fremhævet under alle Debatterne derom, at der kun var Tale om en ringe Ting, som vi nok kunde yde, da vi havde vundet vor Seir og faaet vor Villie. Saaledes troede man dengang, og man meente derfor at kunne gjøre Alle fornøiede. Men nu stiller det sig jo ganske anderledes. Jeg paastaar derhos, at der er ikke En af dem, der nu efter dette Lovforslag vilde kunne faae Noget, for hvem Sagen er magtpaaliggende. Naturligviis, hvis der falder en større eller mindre Sum ned i Skjodet paa dem, saa vil den altd være dem velkommen. Jeg indrømmer, at det maaskee kan have været temmelig strengt paa enkelte Steder under Krigen at faae Jorden tilstrækkelig dyrket, at faae indhøstet osv., men det er nu Altsammen forlængst overfløet, og det Skid paa Bøgne og den Strabads for Hestene, det Afsvavn af Rudskeene og den Mellemmad, som Rudskeene maatte have med i Kommen, naar de skulde assistet med Bøgne, det kan der ikke nu efter saa lang Tids Forløb være Tale om at erstatte, allermindst for Syllands Bedkommende, til hvilket der, som sagt, i saa Henseende blev taget et betydeligt Hensyn ved Fastsættelsen af Krigsskadeserstatningen.

S. Pedersen: Jeg er enig med det sidste erede Medlem i, at man ikke kan bringe Mellemmaden eller andre saadanne Smaating med i Beregning, naar man lader Kravene undersøge; men jeg kan ikke være enig med ham i, forsaavidt der her særlig tænkes paa

Sylland, at man ikke skulde yde Erstatning for de heromhandlede Kjørler, fordi der er givet Erstatning for Ydelsene til den fjendtlige Armeé. Man maa huske paa, at der er Egne i Sylland, der ikke havde noget Tryk af Fjenden, i alt Fald ikke noget af nogen Betydning, men derimod et saameget større og langvarigere Tryk af vore egne Tropper. Noget lignende vil vel være Tilfældet med Fyen. Og det er jo derhos langtsaa, at den Erstatning, der efter Lovforslaget vilde blive givet, er skiftet til at kaldes en Erstatning, der endog blot tilnærmelsesviis vilde være et Vederlag for det Tab, som Mange have lidt. Jeg maa bemærke, at Tabet endnu ikke er glemt af Mange; thi, naar en Mand er kommen tilbage i Krigsaarene paa Grund af, at hans Jord har maattet ligge hen halvt dyrket eller slet dyrket, naar han derved er bragt tilbage maaskee for et Beløb af flere Hundrede Rd. og har faaet Underbalance, saa er det ikke glemt, fordi Sagen er bleven noget gammel. Jeg sender Steder, navnlig paa større Gaarde, med Hensyn til hvilke det er blevet oplyst, at der har været hele Marker paa en 30 Tdr. Land, hvor Kornet var faaet, og der var pløjet og harvet en eneste Gang, uden at det blev muligt at faae harvet mere. Jeg vil henstille til Overveielse, hvilke Følger det vilde have, hvis det Samme hyppig skulde være Tilfældet. Under alle Omstændigheder kan jeg dog ikke erkjende, at det, at man har faaet en vis Erstatning for Ydelse til Fjenden, skulde medføre, at man ikke kunde have noget Villighedstrav paa Erstatning for Ydelse til vor egen Armeé. Men navnlig ligger det jo i Sagens Natur, at, hvor Fjenden har været den største Deel af Tiden, der have vore Egne ikke kunnet være, men de have derimod maattet samle sig paa andre Punkter, hvor Fjenden ikke kom.

Indenrigsministeren: Da det af et æret Medlem her ligeoverfor (Chr. Rasmussen) er blevet anført, at det foreliggende Lovforslag egentlig skyldes mig, saa skal jeg dog bemærke, at jeg ikke vedsender mig Paterni-